

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТОВАРОЗНАВСТВО”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Товарознавство є початковою і водночас базовою дисципліною маркетингового комплексу. Сучасні соціально-політичні процеси та процеси управління тісно пов'язані з товарами. З огляду на це термін “товар” дістав дуже широкого тлумачення. У маркетингу “товар” (product) становить усе, що може бути запропоновано на ринку з метою задоволення найрізноманітніших потреб споживача. Товарами можуть бути фізичні об'єкти (речі), послуги, організації та ідеї. З економічних позицій “товар” (commodity good) – це предмет, який задовольняє будь-яку суспільну потребу і має цінність, яка встановлюється у процесі обміну на інші товари суб'єктів.

Комерційна діяльність в умовах ринкових відносин, оптової торгівлі та стимулювання збуту товарів виробничо-технічного призначення потребує професійних знань характеристик і особливостей їх просування на ринку.

Термін “товарознавство” розкриває зміст дисципліни – це знання про товари. Як наука товарознавство вивчає різноманітні характеристики товарів, які становлять їх споживчу вартість, а також фактори забезпечення цих характеристик. Наукові основи товарознавства базуються на знаннях із таких фундаментальних дисциплін, як фізика, хімія, біологія, матеріалознавство. Робота навіть із простими на перший погляд товарами потребує професійних знань, які постійно накопичуються на теоретичному та практичному рівнях. У цьому зв'язку розширення та поглиблення знань про товари – одне з основних завдань товарознавства. Такі знання потрібні маркетологам, менеджерам, комерсантам і бізнесменам різних рівнів; технологам, які розробляють товари, товарознавцям промислових, сільськогосподарських і торговельних організацій. Знати все про товари, з якими мають справу, повинні економісти, фінансисти, бухгалтери, політики і пересічні покупці.

Товарознавство має міждисциплінарні зв'язки із загальнопрофесійними дисциплінами, зокрема маркетингом, логістикою, стандартизацією та сертифікацією товарів і послуг, маркетинговою товарною політикою та ін.

Мета вивчення дисципліни “Товарознавство” – опанувати науково-теоретичні засади товарознавства та споживчі властивості товарів виробничо-технічного призначення, що зумовлюють їх споживчу цінність і здатність задовольняти потреби споживача.

Підготовлено викладачем кафедри маркетингу *А. О. Болотніковим*

Затверджено на засіданні кафедри маркетингу
(протокол № 9 від 20.01.06)

Перезатверджено на засіданні кафедри маркетингу
(протокол № 12 від 18.03.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Болотніков А. О. Навчальна програма дисципліни “Товарознавство” (для бакалаврів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. – 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Товарознавство”, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, теми контрольних робіт (рефератів), а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2010
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

Завдання курсу: вивчення класифікації, основних видів, асортименту та властивостей товарів виробничо-технічного призначення, сфер застосування, умов і правил пакування, маркування, зберігання та перевезення.

Об'єкт вивчення: споживча вартість (товарів).

Предмет вивчення: споживча цінність товару.

Основні завдання курсу:

- засвоєння науково-понятійного апарату товарознавства;
- вивчення основних споживчих характеристик товарів;
- оцінювання якості й кількості товарів та їх забезпечення при просуванні на ринку;
- встановлення принципів і методів, які використовуються в сучасному товарознавстві;
- систематизація та класифікація товарів;
- формування системного маркетингового мислення при вивченні товарів на всіх стадіях та етапах їх просування від виробника до споживача.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні принципи та методи наукового пізнання товарів;
- загальні системи класифікації товарів;
- товарознавчі методи класифікації асортиментних груп товарів;
- основні вимоги до зберігання, якості та кількості товарів на етапах їх просування;
- нормативні міжнародні та державні документи з контролю якості товарів;
- методи ідентифікації та засоби товарної інформації;
- основні функції товарознавчої та екологічної експертизи товарів;
- основні права виробників і споживачів товарів;
- методологію товарної інформації;

уміти:

- використовувати наукові методи пізнання товарів при створенні класифікаційних систем та асортиментних груп товарів;
- застосовувати методи пізнання товарів, їх загальних споживчих властивостей;
- визначати основні показники якості товарів;
- використовувати засоби та критерії ідентифікації товарів і розрізняти сфальсифіковані товари.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ТОВАРОЗНАВСТВО”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль I. Товари промислового призначення	
1	Теоретичні засади товарознавства
2	Управління споживчими властивостями металопродукції
3	Сировина та продукція чорної металургії
4	Сировина та продукція кольорової металургії
5	Тверде паливо та продукти його переробки
6	Рідке та газоподібне паливо
7	Мастильні матеріали
8	Продукція неорганічної хімії
9	Лакофарбові матеріали
10	Полімерні матеріали, пластмаси, гума та гумовотехнічні вироби
11	Матеріали та вироби загальнобудівельного призначення
12	Мінеральні та органічні в'язучі матеріали і вироби
13	Лісові та паперові матеріали
14	Електронні комплектувальні вироби
Змістовий модуль II. Промислове устаткування і обладнання	
15	Електричні машини
16	Енергетичне обладнання
17	Зварювальне обладнання
18	Технологічне обладнання
19	Інструмент і підшипники кочення
20	Засоби промислової автоматики
Разом годин: 144	

ЗМІСТ
дисципліни
“ТОВАРОЗНАВСТВО”

Змістовий модуль І. Товари промислового призначення

Тема 1. Теоретичні засади товарознавства

Предмет, цілі та завдання товарознавства. Термінологія. Принципи товарознавства: безпека, ефективність, сумісність, взаємозамінність, систематизація. Історія та напрями сучасного розвитку товарознавства. Товарознавство як підсистема сучасного маркетингу.

Методи систематизації. Ідентифікація. Групування як метод узагальнення об'єктів. Методи класифікації товарів. Ознаки класифікації. Ієрархічний метод класифікації. Ступінь і глибина класифікації. Фасетний метод класифікації. Правила класифікації. Класифікатори. Структура та категорія класифікаторів. Клас, підклас, група та підгрупа товарів. Види та різновиди товарів.

Поняття про асортимент видів і сортів товарів. Класифікація асортименту товарів. Товарна номенклатура. Різновиди асортиментів: груповий, видовий, марочний, розгорнутий, супутній, суміжний, раціональний, оптимальний, реальний, прогнозований. Властивості та показники асортименту. Широта та повнота асортименту.

Література [1–6; 8–10; 12–15; 17; 20–22; 24; 25; 27; 28; 30; 31; 33; 35; 36; 42; 44]

Тема 2. Управління споживчими властивостями металопродукції

Значення металевих матеріалів у народному господарстві, розвиток їх виробництва, шляхи економії та раціонального використання згідно з вимогами НТП.

Класифікація металів і сплавів на їх основі. Поняття про їх будову. Змінювання структури і властивостей металів у твердому стані. Методи аналізу металевих матеріалів та їх експлуатаційні властивості. Види та призначення термічної і хіміко-термічної обробки металів та сплавів. Поняття про корозію та методи захисту від неї.

Література [3; 5; 7; 8; 10–12; 15; 20; 26–28; 30; 33; 35; 40; 41]

Тема 3. Сировина та продукція чорної металургії

Рудна сировина для виробництва металів. Товарні металеві руди і концентрати, контроль їх якості. Металургійний кокс і флюси, їх замітники.

Умови зберігання і перевезення рудної сировини. Класифікація та асортимент чавунів, чавунних відливок і труб. Характеристика та асортимент феросплавів.

Сировинні матеріали і способи виробництва сталі. Методи підвищення якості сталі та її класифікація. Асортимент, принципи маркування та призначення вуглецевої та легованої сталі. Сталеві відливки і поковки. Контроль якості сталі. Загальні відомості про прокатне виробництво.

Класифікація продукції прокатного виробництва. Сортамент сталевих прокатів. Сортамент продукції подальшої переробки прокату. Сортамент металовиробів промислового призначення.

Література [7; 8; 10; 11; 20; 26; 30; 33; 35]

Тема 4. Сировина та продукція кольорової металургії

Основні руди для виробництва кольорових металів. Принципи маркування кольорових металів і сплавів на їх основі. Асортимент і застосування легких металів: алюмінію, магнію, титану та сплавів на їх основі.

Асортимент і застосування важких металів: міді, нікелю, кобальту та сплавів на їх основі. Асортимент і застосування важких легкоплавких металів: олова, свинцю, кадмію, цинку, ртуті та сплавів на їх основі.

Асортимент і застосування тугоплавких металів: вольфраму, молібдену, танталу, ніобію, цирконію та сплавів на їх основі.

Асортимент і застосування дорогоцінних металів: золота, срібла, платини та сплавів на їх основі.

Сировина для порошкової металургії. Асортимент і застосування матеріалів і виробів, одержуваних методами порошкової металургії.

Умови зберігання і перевезення металів і металопродукції.

Література [7; 9–11; 13; 19; 20; 26; 30; 33; 35; 36; 41]

Тема 5. Тверде паливо та продукти його переробки

Значення палива, перспективи його виробництва, застосування і завдання економії. Розвиток і вдосконалення паливно-енергетичного балансу України.

Поняття про паливо та його класифікація. Склад, властивості та оцінювання якості палива. Умовне паливо і калорійні еквіваленти. Види твердого палива, його основні властивості. Способи видобування викопного палива. Класифікація і маркування кам'яного і бурого вугілля. Способи переробки твердого палива і одержувані продукти.

Умови зберігання і перевезення твердого палива.

Література [7; 9–11; 13; 16; 20; 26; 30; 31; 33; 35; 41]

Тема 6. Рідке та газоподібне паливо

Склад, властивості, класифікація, способи видобування нафти. Первинні та вторинні методи переробки нафти і одержувані продукти.

Основні види моторного палива: карбюраторне, дизельне, котельне, їх призначення, властивості та асортимент.

Перевага газоподібного палива, його основні види і застосування.

Умови зберігання і перевезення рідкого та газоподібного палива.

Література [9–11; 16; 26; 30; 33; 35; 41]

Тема 7. Масильні матеріали

Призначення і класифікація масильних матеріалів. Класифікація і властивості мастил. Масильні присадки. Асортимент і застосування мастил.

Класифікація і властивості консистентних мастил. Їх асортимент і застосування.

Умови зберігання і перевезення масильних матеріалів.

Література [9–11; 16; 26; 30; 33; 35; 41]

Тема 8. Продукція неорганічної хімії

Значення хімічних матеріалів.

Класифікація, властивості, методи одержання, асортимент і застосування неорганічних кислот (сірчані, азотні, соляні).

Властивості, методи одержання, асортимент і застосування лугів (їдкого натру та їдкого калію).

Основні види, властивості та застосування солей.

Умови зберігання і перевезення продукції неорганічної хімії.

Література [9–11; 16; 26; 30; 33; 35; 41]

Тема 9. Лакофарбові матеріали

Призначення, склад, класифікація лакофарбових матеріалів; вигоди до них. Принципи маркування лакофарбових матеріалів.

Асортимент і застосування основних фарбувальних матеріалів (фарб, лаків, емалей).

Асортимент і застосування проміжних і допоміжних матеріалів, (розчинників, розріджувачів, оліф, змивок, паст).

Умови зберігання і перевезення лакофарбових матеріалів.

Література [9–11; 16; 18; 26; 30; 33; 35; 38; 39; 41]

Тема 10. Полімерні матеріали, пластмаси, гума та гумовотехнічні вироби

Поняття про полімери, їх властивості та класифікація. Основні види полімерів.

Поняття про пластмаси, їх склад, властивості та класифікація.

Асортимент і застосування сировинних пластмас: поліолефінів (поліетилен, поліпропілен), полівінілхлориду, полістиролу, фторопластів, амінопластів.

Асортимент і застосування виробничих пластмас: плівкових, листових, газонаповнених.

Поняття про гуму, її склад, властивості та класифікація. Основні види, властивості та призначення каучуку натурального та синтетичного.

Асортимент і застосування гуми.

Асортимент і застосування гумовотехнічних виробів (шин, стрічок, пасів, рукавів, шлангів).

Умови зберігання і перевезення пластмас, гуми та гумовотехнічних виробів.

Література [9–11; 16; 26; 30; 33; 35; 41]

Тема 11. Матеріали та вироби загальнобудівельного призначення

Поняття про будівельні матеріали, їх властивості та класифікація. Науково-технічний прогрес у промисловості будівельних матеріалів.

Породоутворюючі мінерали та класифікація гірських порід.

Асортимент і застосування матеріалів і виробів із природного каменю для мурування, оздоблення, покрівлі, шляхових покриттів, виробництва бетону, викладення підлог.

Поняття про керамічні матеріали, їх властивості та класифікація. Асортимент і застосування стінових, облицювальних керамічних виробів і виробів різного призначення: черепиці, вогнетривких, кислототривких, теплоізоляційних матеріалів, труб і цегли для шляхового покриття.

Загальні відомості про скло, його властивості та класифікація. Асортимент і застосування листового скла і скловиробів (склоблоків, склопакетів, склопрофілітів, облицювальних плиток, мозаїк).

Умови зберігання матеріалів і виробів загальнобудівельного призначення.

Література [9–11; 16; 18; 26; 30; 33; 35; 38; 39; 41]

Тема 12. Мінеральні та органічні в'язучі матеріали і вироби

Загальні відомості про в'язучі речовини, їх властивості та класифікація. Мінеральні в'язучі матеріали повітряного, гідравлічного і автоклавного твердіння.

Асортимент і застосування будівельного вапна, гіпсових, ангідридових і магнезійних в'язучих.

Класифікація цементу. Основні різновиди портландцементу. Цемент глиноземлистий, розширювальний, пуцолановий.

Матеріали і вироби на основі мінеральних в'язучих речовин: розчини. Бетони. Залізобетон. Залізний бетон, силікатні та азбоцементні вироби, їх властивості та застосування.

Види і властивості органічних в'язучих речовин. Асортимент і застосування розчинів, емульсій, паст і мастик на їх основі.

Асортимент і застосування основних рулонних матеріалів: пергаменту, руберойду, склоруберойду, гідроізоли, фольгоізоли, толю.

Асортимент і застосування безосновних рулонних матеріалів: ізоли, брізоли, бутімеполімеру, пластбіту.

Умови зберігання і перевезення мінеральних та органічних в'язучих матеріалів і виробів.

Література [9–11; 16; 18; 26; 30; 33; 35; 38; 39; 41]

Тема 13. Лісові та паперові матеріали

Значення деревини і продуктів її переробки. Класифікація деревини, її властивості та методи захисної обробки.

Сортимент деревини: круглі лісоматеріали, пиломатеріали, заготовки, напівфабрикати.

Прогресивні види лісових матеріалів: фанера, деревостружкові та деревоволокнисті плити, дерево-шарувальні пластики, їх асортимент і застосування.

Класифікація паперової продукції. Класи паперу і картону, їх застосування.

Умови зберігання і перевезення лісових і паперових матеріалів.

Література [9–11; 16; 18; 26; 30; 33; 35; 38; 39; 41]

Тема 14. Електронні комплектувальні вироби

Поняття про комплектувальні вироби. Призначення, основні параметри і класифікація електричних конденсаторів. Принципи їх маркування. Асортимент конденсаторів постійної ємності: паперові, металопаперові плівкові, керамічні, слюдяні, електролітичні, окисно-напівпровідникові.

Конденсатори змінної ємності та підстроювальні.

Призначення, основні параметри і класифікація резисторів. Принципи їх маркування. Асортимент постійних резисторів: дротяних, вуглецевих, металоплівкових, металоокисних, композиційних. Змінні резистори, потенціометри. Напівпровідникові резистори: термістори, фоторезистори, варистори.

Електронні прилади: електронні лампи, електронні променеві трубки і кінескопи, фотоелемент і фотоелектронні помножувачі. Їх класифікація, маркування і призначення.

Напівпровідникові прилади: селенові випрямлячі, діоди, транзистори, тиристори, мікромодулі, інтегральні мікросхеми, мікропроцесори. Їх класифікація, маркування і призначення.

Умови зберігання і перевезення електронних комплектувальних виробів.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Змістовий модуль II. Промислове устаткування і обладнання

Тема 15. Електричні машини

Значення підвищення рівня електрифікації та автоматизації галузей народного господарства.

Поняття про електричні машини, їх класифікація. Види і форми виконання електричних машин, їх паспортні номінальні характеристики.

Електричні машини змінного струму: трансформатори (силові, авто, вимірювальні, асинхронні двигуни, тахогенератори, сельсини, синхронні двигуни і генератори), їх класифікація, маркування і призначення.

Електричні машини постійного струму: генератори, двигуни, електромашини підсилювальні. Їх класифікація, маркування і призначення.

Умови зберігання і перевезення електричних машин.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Тема 16. Енергетичне обладнання

Призначення і класифікація насосів: динамічних, об'ємних, вакуумних.

Призначення і класифікація компресорів.

Призначення і класифікація вентиляторів. Моделі калориферів.

Призначення і класифікація електричних кабелів і проводів, силових, установочних, контрольних, обмотувальних, монтажних, зв'язку. Їх маркування.

Призначення, основні параметри і класифікація освітлювальних пристроїв.

Асортимент електричних ламп розжарювання загального і спеціального призначення.

Асортимент газорозрядних ламп: тліючого розряду, люмінесцентних, із безпосереднім випромінюванням, імпульсних іскрового розряду. Пускові регульовальні пристрої для них.

Автономні хімічні джерела струму. Гальванічні елементи, акумулятори, паливні елементи.

Умови зберігання і перевезення енергетичного обладнання.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Тема 17. Зварювальне обладнання

Поняття про зварювання та його класифікація. Переваги зварювальної технології.

Обладнання для ручного зварювання. Класифікація і маркування зварювальних електродів.

Обладнання для напівавтоматичного і автоматичного дугового та електрошлакового зварювання.

Обладнання для газового, термічного та контактного зварювання.

Обладнання для спеціальних видів зварювання: холодного, дифузійного, тертям, ультразвукового.

Умови зберігання і перевезення зварювального обладнання.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Тема 18. Технологічне обладнання

Поняття про технологічне обладнання та його класифікація. Сутність обробки різанням.

Металорізальні верстати, їх класифікація і принципи маркування. Групи верстатів. Прогресивне верстатне обладнання: верстати з ЧПУ, оброблювальні центри, автоматичні лінії, робото-технічні, роторні та роторно-конвеєрні комплекси.

Обладнання для електрохімічної обробки: електрохімічного полірування, прошивання, фрезерування, електрогідравлічної та електроабразивної обробки.

Обладнання ультразвукової обробки.

Сутність обробки металів тиском.

Ковальсько-пресові машини, їх класифікація і принципи маркування.

Преси: кривошипні, гідравлічні, гвинтові, рейкові, важільні, автомати.

Молоти: пароповітряні, штампувальні, листоштампувальні, пневматичні, високошвидкісні.

Ротаційні машини. Дискові ножиці.

Суть ливарного виробництва. Класифікація ливарного обладнання.

Класифікація обладнання, що використовується в порошковій металургії.

Класифікація обладнання для термічної та хіміко-термічної обробки металів.

Специфіка умов зберігання і перевезення технологічного обладнання.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Тема 19. Інструмент і підшипники кочення

Матеріали для виробництва інструментів і вимоги до них.

Металорізальні інструменти за групами верстатів. Слюсарно-монтажні і контрольно-розмічальні інструменти.

Ковальсько-пресові інструменти (валкові, роликові, дискові, шпиндельні). Матриці штампувальних пристроїв.

Вимірювальні інструменти: калібри, скоби, міри, призми, шаблони, лійки. Штангенінструмент. Мікрометри. Індикатори. Прилади активного контролю.

Поняття про підшипники кочення, їх класифікація. Принципи маркування підшипників. Підшипники шарикові, роликові, голчасті, шарнірні.

Умови зберігання і перевезення інструменту та підшипників.

Література [8; 9; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

Тема 20. Засоби промислової автоматики

Підвищення технологічного рівня і якості засобів автоматизації та приладів на основі новітніх досягнень мікроелектроніки, лазерної техніки.

Поняття про електроавтоматику і телемеханіку. Основні елементи їх систем: датчики, канали зв'язку, приймачі сигналів.

Комутаційні вироби: вимикачі, контактори, магнітні пускачі.

Електроустановчі вироби: штепселі, вилки, патрони.

Пристрої контролюючі, реєструючі, суматори. Електровимірювальні прилади: гальванометри, логометри, потенціометри, осцилографи, вимірювальні генератори, цифрові прилади.

Прилади для вимірювання тиску: контрольні манометри, вакуумметри, мановакуумметри.

Прилади для вимірювання витрат речовин: витратовиміри, манометри, лічильники.

Прилади для вимірювання температури: термометри розширення, манометричні, опору, термопари, напівпровідникові, пікнометри оптичні та радіаційні.

Засоби телемеханіки і мікропроцесорної техніки.

Умови зберігання і перевезення засобів промислової автоматики.

Література [8; 14–16; 19; 21; 29; 31; 33; 34; 43]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується у вигляді реферату, який повинен складатися з двох частин:

- теоретичної, де висвітлюється вибрана тема з теоретичних позицій;
- практичної, де наводяться приклади застосування теоретичних положень товарознавства в підприємницькій діяльності малих, середніх і великих фірм, управлінні товарно-інноваційною політикою, а також маркетинговій діяльності підприємства.

Роботу доцільно виконувати на прикладах діяльності фірм (підприємств) за місцем роботи студента. Для розв'язання вибраного студентом завдання рекомендується користуватись нормативною документацією (базою даних) відповідних служб підприємства: товарознавчих і маркетингових служб, відділів постачання, конструкторських і технологічних відділів (системи управління якістю продукції на підприємстві, управління товарно-матеріальними запасами, плани розробки нових товарів, маркетингові дослідження, програми підготовки товарів до сертифікації та ін.).

Контрольна робота (реферат) повинна мати такі розділи:

1. Вступ (одна сторінка).
2. Теоретична частина (7–9 сторінок).
3. Практична частина (5–7 сторінок).
4. Висновки (одна сторінка).
5. Список використаної літератури (до 12 назв).
6. Додатки (таблиці, схеми, розрахунки).

Загальний обсяг контрольної роботи — до 20 сторінок друкованого або рукописного тексту на папері формату А4. Оформлюється контрольна робота згідно з Методичними рекомендаціями з підготовки і оформлення контрольних завдань та робіт МАУП.

Перед написанням контрольної роботи (реферату) слід ретельно ознайомитись з теоретичними літературними джерелами з вибраної теми. Слід детально проаналізувати дані практичної частини і пов'язати їх із теоретичною частиною. У вступній частині рекомендується навести ключові слова і розкрити їх зміст.

Студент може вибрати власну тему, яка становить для нього інтерес і може стати у пригоді в подальшому навчальному процесі або в бізнесі. Якщо такої теми немає, студент вибирає варіант контрольної роботи за першою літерою свого прізвища з наведеної далі таблиці.

Перша літера прізвища студента	Варіант теми з трьох можливих
А, Б	3, 8, 27
В, Г	4, 5, 29
Д, Е, Є	6, 11, 19
Ж, З, І, Ї	7, 20, 25
Й, К, Л	13, 14, 15
М, Н	16, 17, 18
О, П	19, 20, 21
Р, С	22, 23, 24
Т, У, Ф	10, 11, 12
Х, Ц, Ч	6, 9, 30
Ш, Щ	2, 4, 26
Ю, Я	1, 3, 28

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет і зміст дисципліни “Товарознавство”.
2. Класифікація товарів.
3. Поняття про номенклатуру і асортимент товарів.
4. Поняття про стандартизацію і якість продукції.
5. Методи визначення якості продукції.
6. Визначення товару в політекономічному і маркетинговому аспектах.
7. Мета і завдання дисципліни “Товарознавство”.
8. Класифікація металів.
9. Види і призначення термічної обробки металевих матеріалів.
10. Види і призначення хіміко-термічної обробки металевих матеріалів.
11. Поняття про корозію і захист від неї металевих матеріалів.
12. Класифікація чавунів. Принцип позначення чавунних відливків.
13. Асортимент ливарних і переробних чавунів.

14. Класифікація сталей. Принципи їх товарної класифікації.
15. Асортимент вуглецевих конструкційних сталей звичайної якості.
16. Асортимент вуглецевих конструкційних сталей якісних і автоматних.
17. Вимоги до інструментальних матеріалів. Вуглецеві інструментальні сталі.
18. Класифікація і принципи маркування легированих сталей.
19. Класифікація і сортамент сталевого прокату, його позначення.
20. Сортамент металовиробів промислового призначення (метизів).
21. Основний асортимент і призначення легких кольорових металевих матеріалів.
22. Основний асортимент і призначення важких кольорових металевих матеріалів.
23. Основний асортимент і призначення важких легкоплавких металевих матеріалів.
24. Основний асортимент і призначення тугоплавких металевих матеріалів.
25. Основний асортимент і призначення дорогоцінних металевих матеріалів.
26. Сутність і переваги методу порошкової металургії, сировина для неї.
27. Основні властивості та класифікація магнітних матеріалів.
28. Умови зберігання та перевезення металів і металопродукції.
29. Поняття про паливо та його класифікація.
30. Основні види твердого палива та його властивості.
31. Методи та продукти переробки твердого палива.
32. Умови зберігання та перевезення твердого палива.
33. Поняття про нафту та її класифікація.
34. Методи та продукти переробки нафти.
35. Види і призначення газоподібного палива.
36. Умови зберігання та транспортування нафтопродуктів.
37. Поняття про мастильні матеріали та їх класифікація.
38. Основний асортимент і призначення олив.
39. Основний асортимент і призначення консистентних мастил.
40. Поняття про умовне паливо і паливні еквіваленти.
41. Основний асортимент і характеристика дизельного палива.
42. Поняття про кислоти та їх класифікація.
43. Умови зберігання та перевезення неорганічних кислот.
44. Види і характеристика лугів і солей.

45. Поняття про лакофарбові матеріали, їх склад і класифікація.
46. Поняття про полімерні матеріали та їх класифікація.
47. Поняття про пластмаси, їх склад, властивості та класифікація.
48. Поняття про каучук, його властивості та види.
49. Поняття про гуму, її склад і властивості.
50. Основні види гуми і гумових технічних виробів.
51. Умови зберігання та перевезення гуми і гумових технічних виробів.
52. Поняття про будівельні матеріали, їх класифікація та властивості.
53. Основні види, класифікація та призначення матеріалів і виробів із природного каменю.
54. Керамічні матеріали і вироби, їх класифікація та основні види.
55. Скло, його класифікація та види листових скломатеріалів.
56. Основні види скловиробів будівельного призначення.
57. Поняття про мінеральні в'язучі речовини, їх призначення, класифікація та властивості.
58. Основні види цементів.
59. Поняття про органічні в'язучі речовини, їх призначення, класифікація та види.
60. Види матеріалів і виробів на основі органічних в'язучих речовин.
61. Умови зберігання та перевезення мінеральних та органічних в'язучих матеріалів і виробів.
62. Поняття про деревину. Класифікація та види лісових матеріалів.
63. Прогресивні види лісових матеріалів. Вироби з деревини.
64. Класи паперової продукції — паперу і картону.
65. Умови зберігання та перевезення паперової продукції.
66. Поняття про електричні конденсатори, їх параметри та класифікація.
67. Напівпровідникові діоди, транзистори і тиристори, їх призначення та принципи маркування.
68. Поняття про електричні машини та їх класифікація.
69. Види і форми виконання електричних машин.
70. Паспортні (номінальні) характеристики і режими роботи електричних машин.
71. Поняття про трансформатори та їх види.
72. Асинхронні електричні машини, їх види, призначення та маркування.

73. Поняття про синхронні електричні машини та їх класифікація.
74. Електричні машини постійного струму, їх класифікація та види.
75. Поняття про освітлювальні пристрої, їх параметри та класифікація.
76. Поняття про електроізоляційні (діелектричні) матеріали, їх властивості, класифікація та види.
77. Поняття про кабельні вироби, їх властивості та принципи позначення.
78. Класифікація кабельної продукції.
79. Поняття про зварювання, його переваги та класифікація.
80. Обладнання для ручного дугового зварювання.
81. Обладнання для газового зварювання металевих матеріалів та особливості його застосування.
82. Обладнання для термічного зварювання та особливості його застосування.
83. Поняття про обробку різанням та її основні параметри. Класифікаційні ознаки металорізальних верстатів.
84. Класифікаційне маркування металорізальних верстатів.
85. Види металообробного інструменту.
86. Види вимірювального та слюсарно-монтажного інструменту.
87. Поняття про підшипники кочення, їх класифікація та принцип маркування.
88. Поняття про вимірювальні прилади, їх класифікація та види.
89. Прилади промислової автоматики.
90. Умови зберігання та перевезення промислового обладнання і приладів.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (РЕФЕРАТИВ)

1. Методи пізнання товарів.
2. Напрями сучасного розвитку товарознавства.
3. Асортимент товарів. Товарна номенклатура.
4. Формування асортиментної політики організації.
5. Управління асортиментом товарів. Стан сучасного ринку України.
6. Основні властивості товарів.
7. Зарубіжний досвід управління якістю.
8. Ідентифікація та фальсифікація товарів.
9. Упаковка товарів у ринкових умовах.

10. Товарна інформація, її види і форми. Міжнародна символіка.
11. Зберігаючі фактори.
12. Товарознавча інформація.
13. Маркетингова товарна політика.
14. Товарознавство і маркетинг.
15. Права виробників і споживачів товарів.
16. Товарознавство і маркетинг.
17. Значення сертифікації товарів у міжнародній торгівлі.
18. Значення і структура державного класифікатора продукції та послуг.
19. Контроль якості та кількості товарів.
20. Раціональне зберігання товарів.
21. Експертиза товарів.
22. Раціональне використання товарів.
23. Регенерація та повторне використання товарів. Утилізація відходів.
24. Умови і техніка зберігання товарів. Зарубіжний досвід.
25. Прогресивні види засобів промислової автоматизації.
26. Альтернативні види палива стосовно традиційних.
27. Прогресивне верстатне обладнання.
28. Значення сучасних видів зварювальних технологій.
29. Сучасні види товарів будівельного призначення.
30. Значення використання електричної енергії у виробничих процесах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про підтвердження відповідності” від 17 травня 2001 р. № 406-III // Офіц. вісн. України. — 2001. — № 24. — С. 1–8.
2. Закон України “Про акредитацію органів з оцінки відповідності” від 17 травня 2001 р. № 2407-III // Офіц. вісн. України. — 2001. — № 24. — С. 9–14.
3. Закон України “Про стандартизацію” від 17 травня 2001 р. № 2408-III // Офіц. вісн. України. — 2001. — № 24. — С. 1–8.
4. *Агбаш В. Л., Елизарова В. Ф. и др.* Товароведение непродовольственных товаров. — М.: Экономика, 1989.

5. *Алексеев Н. С., Ганцов Ш. К., Кутянин Г. И.* Теоретические основы товароведения непродовольственных товаров: Учеб. для вузов. — М.: Экономика, 1988.
6. *Берновский Ю. Н. и др.* Классификация и кодирование промышленной и сельскохозяйственной продукции. — М.: Экономика, 1989.
7. *Болотников А. О.* Стандартизация та сертифікація товарів і послуг. — К.: МАУП, 2005. — 144 с.
8. *Болотников А. А.* Товароведение: Курс лекций. — К.: МАУП, 2002. — Ч. 2. — 144 с.
9. *Виравов С. А.* Складское и тарное хозяйство: Учеб. пособие. — К.: Выща шк., 1989. — 304 с.
10. *Войчак А. В.* Товароведение сырья и материалов. — К.: Выща шк., 1989. — 279 с.
11. *Войчак А. В., Мальченко В. М.* Ассортиментный справочник по промышленному сырью и материалам. — К.: Выща шк., 1989. — 279 с.
12. *Гличев А. В.* Основы управления качеством продукции. — М.: Стандарты, 1988.
13. *Голошубова Н. О. та ін.* Складське господарство оптової торгівлі: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 1994. — 195 с.
14. *Грумбина А. Б.* Электрические машины и источники питания радиоэлектронных устройств: Учебник. — М.: Энергоавтомиздат, 1990.
15. *Грундке Г.* Основы общего товароведения. — М.: Экономика, 1967.
16. *Демичев Г. М.* Складское и тарное хозяйство: Учебник. — 2-е изд. перераб. и доп. — М.: Высш. шк., 1975. — 294 с.
17. *Державний класифікатор продукції та послуг.* ДСК, ДК 016–97. — К., 1998.
18. *Дорот В. Л., Новиков Ф. А.* Толковый словарь современной компьютерной лексики. — СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1999.
19. *Единая система* плано-предупредительного ремонта и рациональной эксплуатации технологического оборудования машиностроительных предприятий. — М.: Машиностроение, 1967.
20. *Жиряева Е. В.* Товароведение. — 2-е изд. — СПб.: Питер, 2002. — 416 с.
21. *Кацман М. М.* Электрические машины: Учебник. — М.: Высш. шк., 1983.

22. *Комар А. Г.* Строительные материалы и изделия. — М.: Высш. шк., 1983.
  23. *Коммерческое* товароведение: Учебник / В. И. Теплов и др. — М.: Дашков и К°, 2000.
  24. *Красовский П. А., Ковалев А. И., Стрижов С. Г.* Товар и его экспертиза. — 2-е изд. — М.: Центр экономики и маркетинга, 1999. — 240 с.
  25. *Людовицын К. Г.* Начертание полной купеческой системы с начальными основаниями торговой науки с приобретением краткой истории о торговле. — СПб., 1989.
  26. *Мазараки А. А. та ін.* Економіка торговельного підприємства: Підруч. для вузів / За ред. Н. М. Ушкової. — К.: Хрещатик, 1999.
  27. *Мотязев В. И., Болотников А. А.* Программа и методические указания по дисциплине “Товароведение средств производства”. — К.: Изд-во КИНХ, 1991.
  28. *Николаева М. А.* Товарная экспертиза: Учеб. для вузов. — М.: Деловая лит., 1998.
  29. *Николаева М. А.* Товароведение потребительских товаров. Теоретические основы: Учеб. для вузов. — М.: НОРМА, 2000.
  30. *Основные* виды промышленного оборудования, электрооборудования и приборов. — Ростов н/Д: Март, 2000.
  31. *Оснач О. Ф.* Товароведение: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 219 с.
  32. *Общетехнический* справочник / Под общ. ред. Е. А. Скороходова. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Машиностроение, 1989. — 512 с.
  33. *Памбухчиянц В. К.* Организация, технология и проектирование торговых предприятий: Учебник. — М.: ИВЦ “Маркетинг”, 1999. — 320 с.
  34. *Политехнический* словарь / Редкол.: А. Ю. Ишлинский и др. — М.: Сов. энцикл., 1989. — 656 с.
  35. *Поляков В. А.* Электротехника: Учебник. — М.: Просвещение, 1986.
  36. *Промышленные* материалы / Под ред. Н. С. Алексеева. — М.: Высш. шк., 1981. — 288 с.
  37. *Райкова Е. Ю., Додонкин Ю. В.* Теория товароведения: Учеб. пособие. — М.: Издат. центр “Академия”; Мастерство, 2002. — 240 с.
  38. *Снегирева И. А., Николаева М. А.,* Практикум по товароведению и стандартизации. — М.: МЭГУ, 1994.
  39. *Строительные* материалы / Под ред. Т. И. Гончарова. — М.: Высш. шк., 1982.
  40. *Строительные* материалы: Справочник / Под ред. А. С. Болдырева. — М.: Стройиздат, 1989.
  41. *Гитаренко Л. Д.* Теоретичні основи товарознавства: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2003. — 227 с.
  42. *Товароведение.* Ч. 1: Курс лекций / Авт.-сост. А. А. Болотников. — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: МАУП, 2001. — 216 с.
  43. *Товароведение* и организация торговли непродовольственными товарами: Учебник / Под ред. А. Н. Неверова. — М.: Академия, 2000.
  44. *Токарев Б. Ф.* Электрические машины: Учебник. — М.: Энергоатомиздат, 1989.
  45. *Федько В. П., Альбеков А. У.* Маркировка и сертификация товаров и услуг. — Ростов н/Д: РГЭА, 1997.
- Додаткова*
46. *Основные* виды промышленного оборудования, электрооборудования и приборов / Ю. Е. Бусалов, М. Д. Веглугин, С. И. Иванцова и др. — М.: Высш. шк., 1988.
  47. *Оборудование,* электрооборудование и приборы / Под ред. Ю. А. Новака. — М.: Высш. шк., 1988.
  48. *Павлов Д. М., Цыганов В. И.* Упаковка, транспортирование, хранение машин и оборудования. — М.: Машиностроение, 1984.
  49. *Терещук Р. М., Терещук К. М., Садов С. А.* Полупроводниковые приемно-усилительные устройства. — К.: Наук. думка, 1982.
  50. *Черныш И. Г.* Товароведение строительных материалов и изделий. — К.: Изд-во КИНХ, 1980.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Товарознавство”	5
Зміст дисципліни “Товарознавство”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	15
Питання для самоконтролю	16
Теми контрольних робіт (рефератів).....	19
Список літератури.....	20

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4703

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*